

**ФРАЗЕАЛАГІЗМЫ
НА СТАРОНКАХ СУЧАСНАЙ ГАЗЕТЫ
«МІНСКАЯ ПРАЎДА»**

С. К. Берднік

*Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт,
вул. Кальварыйская, 9, 220141, г. Мінск, Рэспубліка Беларусь,
berdnikstarhej@gmail.com*

Вывучэнне моўных асаблівасцей арганізацыі медыятэксту дазваляе прасачыць, якія напрамкі дзейнасці лічыць рэдакцыя найбольш актуальнымі на сучасным этапе. Асабліва гэта яскрава праяўляецца ў галіне лексікі і фразеалогіі. Супрацоўнікі выдання імкнучца рэагаваць на асноўныя моманты шырокага кола падзей, выкарыстоўваючы ў кожным нумары ацэначную лексіку і фразеалогію.

Ключавыя словы: газета; фразеалагізм; артыкул; рубрыка; заглавак; старонка.

**PHRASEOLOGISMS ON THE PAGES
OF THE MODERN NEWSPAPER
«MINSKAYA PRAVDA»**

S. K. Berdnik

*Belarusian State University,
9, Kalvariyskaya Str., 220141, Minsk, Republic of Belarus
Corresponding author: S. K. Berdnik (berdnikstarhej @ gmail.com)*

The study of the linguistic features of the organization of the media text allows us to trace which areas of activity the editorial board considers the most relevant at the present stage. This is especially evident in the field of vocabulary and phraseology. The editorial staff strives to respond to the highlights of a wide range of events, using evaluative vocabulary and phraseology in each issue.

Key words: newspaper; phraseological unit; article; heading; title; page.

У сваіх публікацыях мы не ўпершыню звяртаемся да матэрыялаў галоўнай газеты Мінскай вобласці, аналізуем іх, даем некаторыя парады рэдакцыі выдання, адзначаем найбольш цікавыя і ўдалыя артыкулы.

У гэтым чарговым сваім артыкуле звяртаем увагу на выкарыстанне фразеалагізмаў і асобных інтэртэкстуальных выразаў на старонках апошніх нумароў «Мінскай праўды». Тым больш, што менавіта ўвосень, не так даўно, адбыліся шматлікія знакавыя падзеі для нашай краіны, як васьмігадзінная сустрэча Прэзідэнта з прадстаўнікамі СМІ, Дзень беларускага пісьменства, Дажынкі і інш. Што да рэдакцыі выдання, то яна не засталася ўбаку як да вышэй адзначаных падзей, так і да шматлікіх іншых навін з розных рэгіёнаў вобласці. Напрыклад, у нумары за 7 верасня 2021 г. змешчаны артыкул «Сіла друкаванага слова» пра правядзенне Дня беларускага пісьменства ў г. Капылі. Афіцыйныя асобы і госці наведалі пляцоўку, якую арганізавала інфармацыйнае агенцтва «Мінская праўда». Генеральны дырэктар Ларыса Коршун расказала пра асаблівасці выпуску газеты, якую яна прадстаўляе. Пры гэтым яна адзначыла: «Адметная асаблівасць нашай газеты – вялікія загаловкі, фотаздымкі і карыкатуры, вострыя тэмы і фельетоны, інакш усё, што сёння актуальна. Часам, б’ем балюча».

Дзеля таго, каб СМІ быць на ўзроўні сучасных патрабаванняў, неабходна і адпаведнае моўнае афармленне. А яно павінна ўтрымліваць вобразныя сродкі мовы, ацэначную лексіку, фразеалогію, інтэртэкстуальныя адзінкі і інш. Асабліва гэта датычыцца газетных загатоўкаў і падзагатоўкаў. У сваёй манаграфіі «Праблемы фразеалагічнай стылістыкі і фразеалагічнай нормы» вядомы беларускі фразеолог І. Я. Лепешаў адзначаў: «Асабліва часта фразеалагізмы ўжываюцца ў ролі газетных загатоўкаў. Іншы раз фразеалагізм, пастаўлены ў заглавак, не толькі ў сціслай і вобразнай форме называе тэму, але адначасова выступае з рэкламнай функцыяй, прыцягваючы ўвагу чытача і даючы адпаведную ацэнку пэўнай з’яве. Найчасцей у такой ролі фразеалагізмы выкарыстоўваюцца на старонках газет і часопісаў» [1, 104].

Спынім сваю ўвагу на некалькіх апошніх нумарах «Мінскай праўды» ў плане выкарыстання ўстойлівых выразаў як у загатоўках, так і ў тэкстах, пры гэтым захоўваючы мову арыгінала, бо, як вядома, усе артыкулы апошнім часам друкуюцца ў газеце на рускай мове, нават пра Дзень беларускага пісьменства.

Пачнем са жнівеньскіх нумароў. № 59 за 6 жніўня. На першай старонцы: *Долларовая зависимость – корень инфляционного зла*; на с. 3: *Миграционный кризис в Литве перешел в новую фазу*; *Политические наследники порученца «минского мясника» Адамкуса держат марку. Литовские вояки – это самые обыкновенные каратели, своего рода современные «лесные братья»*; *Почему иракцы не будут стре-*

лять себе в ногу, а белорусы – плясать под чужую дудку; на с. 8: *Разменная монета в большой игре; Кто платит, тот и музыку заказывает; Западные бенефициары перемен не желают сбавлять обороты по опорочиванию белорусской власти;* на с. 16: *Краеугольный камень успеха; Не числом, а умением.* № 60 за 10 жніўня. *За Родину! Медали у тех, кто верен Беларуси; Пятая колонна на Украине; «Плошчы», «Чарнобыльскія шляхі» и иные инициативы были направлены на «покричать, пар выпустить, да разойтись по домам»; Неумение смотреть дальше своего носа і іншыя.*

Спынімся яшчэ на двух вераснёўскіх нумарах газеты. № 67 за 3 верасня і № 68 за 7 верасня. Адзначым найбольш цікавыя і трапныя выразы ў гэтых нумарах: *Луч света; На последнем издыхании; Розовые сны; Нашла коса на камень; Небесная канцелярия; Зеленый свет; Через тюрьмы к звёздам!*

Дзякуючы менавіта такога тыпу выразам і фразеалагізмам, як у перапрацаваным выглядзе, так і ў нязмененым, журналісты дасягаць найбольшай выразнасці і трапнасці, каб данесці да чытача і свой пункт гледжання, і меркаванне, што пануе сёння ў грамадстве.

Бібліяграфічныя спасылкі

1. *Лепешаў І. Я.* Праблемы фразеалагічнай стылістыкі і фразеалагічнай нормы. Мінск: Навука і тэхніка, 1984. 264 с.

ДИСКУРС ТОЛЕРАНТНОСТИ В СОВРЕМЕННОЙ ПРЕССЕ

А. А. Биюмена

*Минский государственный лингвистический университет,
ул. Захарова, 21, 220034, г. Минск, Республика Беларусь,
a-mesyats@tut.by*

Рассматривается толерантность как коммуникативная и лингвокультурологическая категория. Определяется медиадискурс толерантности как особый тип коммуникативного пространства. Выделены объекты дискурса толерантности в прессе Беларуси.

Ключевые слова: толерантность; медиадискурс; пресса; дискурс толерантности; коммуникативная категория; лингвокультурологическая категория.